

สถาบันวิจัยและพัฒนาเพื่อการเฝ้าระวังสถานะไร้รัฐ

Stateless Watch for Research and Development Institute of Thailand (SWIT)

341/23 ซอยจรัลสนิทวงศ์ 31/1 ถนนจรัลสนิทวงศ์ แขวงบางขุนศรี เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ 10700

341/23 Soi Jaransanitvong 31/1 Jaransanitvong Rd. Bangkhunsri Bangkoknoi Bangkok 10700

statelesswatch@gmail.com โทรสาร/Fax: (66) 2 -866-5494

ที่ฝสร.13/2552

วันที่ 3 มีนาคม 2552

เรื่อง ขอแสดงความขอบคุณที่สนับสนุนและร่วมผลักดันหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าให้แก่คนที่มี
ปัญหาสถานะบุคคล

เรียน เลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

อ้างถึง มติคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2552 เรื่อง “การ
สร้างหลักประกันสุขภาพสำหรับประชาชนที่อยู่ระหว่างรอการพิสูจน์สิทธิ และอยู่ในประเทศ
ไทยเป็นการถาวร”

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารแนะนำ สถาบันวิจัยและพัฒนาเพื่อการเฝ้าระวังสถานะไร้รัฐ (SWIT)

สืบเนื่องจากการเผยแพร่ของสื่อมวลชนถึงมติคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
ภายใต้สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2552 เรื่อง “การ
สร้างหลักประกันสุขภาพสำหรับประชาชนที่อยู่ระหว่างรอการพิสูจน์สิทธิ และอยู่ในประเทศไทยเป็น
การถาวร” โดยมติคณะกรรมการได้ให้ความเห็นชอบในหลักการ ที่จะขยายหลักประกันสุขภาพให้แก่
ประชาชนทุกคนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานาน หรือที่เกิดในประเทศไทยแต่ยังพิสูจน์สัญชาติ
ไม่ได้ ให้มีสิทธิในหลักประกันสุขภาพ

สถาบันวิจัยและพัฒนาเพื่อการเฝ้าระวังสถานะไร้รัฐ (SWIT) ซึ่งเป็นองค์กรพัฒนาเอกชนที่มี
วัตถุประสงค์การทำงานเพื่อสนับสนุนการเข้าถึงและพัฒนาสถานะบุคคลและสิทธิคนไร้รัฐ/ไร้สัญชาติ
จึงเรียนมาเพื่อแสดงความชื่นชมและขอขอบคุณสปสช. ที่ตระหนักถึงการเคารพ การคุ้มครองและการ
ดำเนินการเพื่อให้บรรลุถึงหลักการของหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ที่มุ่งส่งเสริมให้บุคคลสามารถ
เข้าถึงและได้รับบริการสุขภาพที่มีมาตรฐานอย่างเสมอหน้ากัน เป็นการดำเนินการในเชิงป้องกันซึ่ง
หมายถึงต้นทุนการดำเนินการที่ต่ำกว่าการเน้นการรักษาพยาบาล ทั้งยังเป็นการดำเนินการเพื่อให้
บรรลุถึงสิทธิในหลักประกันสุขภาพอันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐาน สิทธิมนุษยชนตามมาตรา 51 และมาตรา
52 รวมถึงมาตรา 80 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 และพระราชบัญญัติ
หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 โดยเคารพในหลักความเสมอภาค ไม่คำนึงถึงความ
แตกต่างด้านสถานะบุคคล และเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ อันเป็นภารกิจที่ผูกพันสปสช. ตาม
บทบัญญัติมาตรา 26, 27, มาตรา 30 และมาตรา 4 แห่งรัฐธรรมนูญ อีกทั้งยังเป็นการดำเนินการที่
สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศที่ผูกพันประเทศไทยในฐานะรัฐภาคี อันได้แก่ ข้อ 25 แห่ง

กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง, ข้อ 12.1 แห่งกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม, ข้อ 5 (e) (iv) แห่งกติการะหว่างประเทศว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ, ข้อ 11.1 (f), ข้อ 12.1 และ 12.2 แห่งอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบ, ข้อ 24.1 แห่งอนุสัญญาสิทธิเด็ก ค.ศ. 1989 รวมถึงข้อ 25(1) ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

ประการสำคัญ ทางสถาบันฯ ขอแสดงความชื่นชมสปสช. ที่ตระหนักและยอมรับว่า กลุ่มคนเป้าหมายของการดำเนินการฯ ทั้งในทางข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย ประกอบไปด้วย หนึ่ง-บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยข้อกฎหมาย แต่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร ทำให้ต้องตกเป็นคนไร้รัฐไร้สัญชาติ และอยู่ระหว่างการพิสูจน์สัญชาติไทย สอง-เป็นบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยที่เกิดและหรืออาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานาน จนผสมกลมกลืนกับสังคมไทยแล้ว และได้รับการกำหนดสถานะบุคคลโดยกฎหมายและนโยบายของรัฐไทยแล้ว และอยู่ระหว่างการพัฒนาสถานะบุคคลดังกล่าว บุคคลทั้งสองกลุ่มนี้จึงเป็นบุคคลที่มีจุดเกาะเกี่ยวกับสังคมไทยอย่างเข้มข้น

แม้จะมีประเด็นข้อกังวลถึงประเด็นการมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจต่อสังคมไทย (Social Contribution) อาทิ การเสียภาษาทันที เพราะระบบโครงสร้างภาษีปัจจุบันไม่เปิดโอกาสให้บุคคลกลุ่มนี้ต้องร่วมจ่าย แต่ก็จำเป็นต้องกล่าวถึงด้วยเช่นกันว่าสัดส่วนรายได้ของรัฐไทย ที่เกินกว่า 70% นั้นมาจากภาษีทางอ้อม ซึ่งบุคคลทั้งสองกลุ่มนี้ย่อมต้องร่วมจ่ายด้วยอย่างแน่นอน ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ จึงกล่าวได้ว่าบุคคลดังกล่าวได้มีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจต่อสังคมไทยแล้ว ยิ่งไปกว่านั้นสำหรับบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย การเข้าถึงหลักประกันสุขภาพอาจดำเนินการโดยกำหนดให้ผู้ป่วยร่วมจ่ายในอัตราที่บุคคลสามารถจ่ายได้ โดยมีความแตกต่างไปจากผู้มีสัญชาติไทยที่ย่อมทำได้ ทั้งนี้เป็นไปตามหลักการการมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจต่อสังคมไทย (Social Contribution)

นอกจากนี้ ทางสถาบันฯ อยู่ระหว่างการผลิตเอกสาร (Fact Sheet) เพื่อการทำความเข้าใจต่อสิทธิในหลักประกันสุขภาพของคนไร้รัฐ/ไร้สัญชาติ หรือบุคคลที่มีปัญหาสถานะ ทั้งนี้เพื่อเป็นการสนับสนุนและร่วมรณรงค์ให้สังคมไทยเข้าใจถึงบทบาทของสปสช. โดยทางสถาบันฯ ขอสนับสนุนและให้กำลังใจการดำเนินงานของสปสช. ในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมการมีหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าในสังคมไทยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ณิ ไพศาลพานิชย์กุล)

นักกฎหมาย

สถาบันวิจัยและพัฒนาเพื่อการเฝ้าระวังสภาวะไร้รัฐ